

3. Менів Л. Д. Окремі питання захисту прав споживачів під час придбання товару належної якості. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право.* 2016. Вип. 40(1). С. 75-78.
4. Плахтій Ю. Р., Байцар Р.І. Ризики у сфері захисту прав споживачів. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер.: Автоматика, вимірювання та керування.* 2013. № 753. С. 123-129.
5. Толстоног В. В. Державна політика у сфері захисту прав споживачів та її взаємозв'язок із державною споживчою політикою. *Інвестиції: практика та досвід.* 2015. № 3. С. 141-144.

Андрієвська Людмила Олексіївна,

старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Крупіцька Анастасія Володимирівна,

студентка четвертого курсу юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЗНАЧЕННЯ ТА МІСЦЕ ЗАОЧНОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Починаючи з 2016 року в Україні стрімко почали втілювати судову реформу, що призводить до значних змін в українському законодавстві та є вагомим кроком на шляху до його вдосконалення.

У цивільному провадженні заочний розгляд справи широко використовується в різноманітних правових системах світу через те, що постає необхідність забезпечення своєчасності та ефективності цивільного судочинства. Вперше інститут заочного рішення було запроваджено Статутом цивільного судочинства Російської Імперії 1864 р. та використовувався він у тому разі, якщо відповідач до суду не з'являвся. Такий розгляд мав на меті усунення причин, які сприяли затягуванню процесу. У сучасній науці все частіше постає питання про проблематику заочного рішення, ця проблема зводилась щодо дослідження наказного провадження як виду заочного вирішення справи цивільного судочинства. На даний час щодо зазначеного спору не було виявлено належних підходів щодо розуміння самої суті й природи заочного рішення, та його співвідношення із загальною позовною формою захисту цивільних прав, свобод та інтересів.

Заочний розгляд справи знайшов своє місце саме у главі 11 ЦПК. Інститут заочного розгляду не є новелою ЦПК, він поновлений через те, що відбулися зміни у змісті цивільних процесуальних правовідносин [1, с. 164]. Чинний Цивільний процесуальний кодекс України, який був прийнятий 18 березня 2004 року (в дії з 01.09.2005 р.), започаткував інститут заочного розгляду справи, який спрямований на забезпечення швидкого та ефективного судового розгляду, в певній мірі спрощення цивільного процесу, сприяння підвищенню відповідальності сторін за свої дії та попередженню тяганини й зловживань із сторони відповідача [4].

Саме главою 11 розділу III ЦПК регламентується інститут заочного рішення, яке являє собою рішення, що ухвалюється судом у випадку неявки в судове засідання відповідача, який був належним чином повідомлений і від якого не надійшло повідомлення про причини неявки або зазначені ним причини визнані неповажними та якщо позивач не заперечує проти такого вирішення справи [2]. До того ж у юридичній літературі заочне провадження визначають як спрощену процедуру або називають спрощеним через відсутність відповідача під час розгляду справи й тих обмежень, що встановлені для позивача [3, с. 148].

Згідно з ч. 1 ст. 280 ЦПК, суд може ухвалити заочне рішення на підставі наявних у справі доказів за одночасного існування таких умов:

- 1) відповідач належним чином повідомлений про дату, час і місце судового засідання;
- 2) відповідач не з'явився в судове засідання без поважних причин або без повідомлення причин;

- 3) відповідач не подав відзив;
- 4) позивач не заперечує проти такого вирішення справи.

Отже, можна сказати, що інститут зочного вирішення справи направлений на ефективне забезпечення прав позивача на судовий захист та зупинення зловживань процесуальними правами зі сторони несумлінного відповідача. Однак, несумлінною може бути і сторона позивача. А отже, законодавець має забезпечити реалізацію прав обох із сторін по справі. Як варіант це може бути спрощений порядок оскарження заочного рішення по справі. Даний інститут виступає гарантом створення умов задля дотриманням строків розгляду цивільних справ, але, на превеликий жаль, ані кодекс, ані проект не має відповіді щодо запитання, в якому ж саме судовому засіданні і у разі першої чи то другої неявки слід розглядати справу в заочному провадженні. Та і в новому ЦПК України не наявлені терміни повторної неявки особи. Отже треба звертати увагу на цей аспект, та виправити положення, адже доволі часто відбувається заочний розгляд справи при розгляді сімейно-правових спорів. Щоб не виникало типових ситуацій, коли один із подружжя звертається із заявою про розірвання шлюбу до суду, а інший, навіть не знає про це, та через деякий час отримує судові рішення про розірвання шлюбу, коли вже приходять позовна заява про призначення судового розгляду про стягнення з особи аліментів. Збереження цього інституту є доцільним, проте він потребує доповнень та наполегливого доопрацювання. Безумнівно, цей інститут є додатковою гарантією щодо розширення засад диспозитивності в цивільному процесі. Проте слід підготувати та запровадити певний комплекс доцільних, ефективних правових та наукових позицій задля вдосконалення заочного розгляду справи. Доцільними, та доволі перспективними моли б стати дослідження щодо деталізації певних умов заочного розгляду із дотриманням вимог судової практики, деталізувати порядок вручення та отримання повідомлень щодо розгляду справ, визначити процедуру фіксування належного отримання таких повідомлень, та внести зміни щодо умов ухвалення зочного рішення.

Бібліографічні посилання:

1. Устінова-Бойченко Г.М. Процесуальні наслідки прийняття позивачем рішення про заочний розгляд справи. Європейські перспективи. 2012. № 2. С. 164.
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 (в редакції від 07.12.2017). Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40. Ст. 492.
3. Горбонос Ф.В., Іващук Н.Л. Поняття та умови заочного провадження справ у судах. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2012. Вип. 8. С. 147–151
4. Узагальнення практики судами першої та апеляційної інстанції процесуального законодавства при розгляді цивільних справ у порядку заочного розгляду. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0005705-13>

Резникова Марія Олександрівна,
кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри цивільного, трудового та
господарського права Дніпровського
національного університету імені О. Гончара
Волювач Маргарита Вікторівна,
студентка другого курсу магістратури
Дніпровського національного університету імені
О. Гончара

СПІВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ ПРИПИНЕННЯ ШЛЮБУ ТА РОЗЛУЧЕННЯ

Розвиток суспільних відносин, дає змогу зрозуміти, що сім'я в системі соціальних відносин завжди посідала і посідає вагомую роль. Інститут даних правовідносин завжди є під наглядом з боку суспільства, держави. В сім'ї узгоджуються важливі життєві інтереси людини, інтереси держави. Зміни в сучасному соціальному устрої мають вплив на стан шлюбних взаємовідносин і сім'ї, взаємин між подружжям, тож з новою силою окреслюють суперечливе становище осіб у